

[Socialministeren.]

vendelse også for partsfiskere, der ikke kan betragtes som lønarbejdere, ligesom den finder anvendelse også på andre selvstændige erhvervsdrivende.

Af *Erlendsson* (FP) til forsvarsministeren (19/1 76):

„Hvilke forskningsmæssige kriterier er taget i anvendelse, der kan berettigg til betegnelsen „socialt eksperiment“ om „fristaden Christiania“?“

(Spm. nr. 253).

Begrundelse.

Det bedes herunder oplyst, hvilke målemetoder der er anvendt. Hvilke persongrupper der er fulgt. Hvilke holdningsændringer og andre ændringer der har interesseret forskerne. Navn og stilling på involverede forskere bedes oplyst. Dokumentarisk grundmateriale (journaler) udbedes for de resultater — af foreløbig karakter — hvortil der er henvist såvel i massemedierne som under folketingets forhandlinger, som for Christianias fortalere skulle berettigg til en udskydelse af „fristaden“s afvikling.

Forsvarsminister *Orla Møllers* svar (23/1 76):

Efter besættelsen af de tidligere militære arealer (Bådsmandsstrædes Kaserne og ammunitionsarsenalet, det såkaldte Christianiaområde) fandt regeringen det hensigtsmæssigt at søge forholdene til beboerne normaliseret. I forbindelse hermed anvendes ofte udtrykket „socialt eksperiment“. Der henvises i den forbindelse bl. a. til regeringens redegørelse af 14. august 1973 vedrørende de nævnte arealer.

Af redegørelsen, der er afgivet til folketinget, fremgår under overskriften „Hvorfor et socialt eksperiment“ bl. a.:

„Man oplever i disse år en forøgelse af grupper, der ikke kan eller vil tilpasse sig de krav, samfundet stiller. Det gælder de mange unge socialt truede grupper, hvor samfundets tilbud har været utilstrækkelige eller uacceptable. Det gælder minoritetsgrupper, der er stødt ud af familien, venner og arbejdsfæller. Det gælder ensomme og gamle, der føler sig fremmedgjorte. Over for disse grupper må „Christiania“ vurderes som

et socialt eksperiment med det sigte at søge at give den enkelte forudsætning for en meningsfyldt tilværelse.“

Endvidere fremgår det af den nævnte redegørelse (side 17), at bestræbelserne på en normalisering af forholdene må fortsættes, idet eksperimentet efter regeringens opfattelse må foregå på en sådan måde, at det ikke med rette krænker den øvrige befolknings retsbevidsthed.

Det måtte således være en afgørende forudsætning for eksperimentet, at der skulle være en aktiv medvirken fra beboernes side.

Allerede i efteråret 1973 gav et fremtrædende medlem af Christianias forhandlingsgruppe på et møde med de implicerede ministre imidlertid udtryk for, at beboerne ikke betragtede fristaden som et socialt eksperiment eller som et samfundseksperiment, idet han fremhævede, at „det primære for Christianias borgere ikke var at leve livet som et eksperiment, men blot at leve deres eget liv inden for de rammer, Christiania fastsatte, hvilke rammer var langt mere fleksible end de rammer, samfundet udenfor bruger.“

I fortsættelse heraf erklærede den daværende regering i januar 1974, at den ikke kunne anerkende fristaden Christiania som socialt eksperiment.

Da en sammenlignende og koordinerende bedømmelse af forholdene på Christiania forudsætter den nævnte aktive medvirken fra beboernes side — hvilken ikke hidtil har været mulig at opnå — er forsvarsministeriet og socialministeriet ikke i besiddelse af dokumentarisk grundmateriale (herunder journaler), der kan anvendes til vurdering af de resultater, som er omtalt i begrundelsen for det stillede spørgsmål.

Af *Voigt* (FP) til justitsministeren (20/1 76):

„Ministeren bedes oplyse, hvilke planer ministeren har om den fremtidige ordning for hæfteafsonere, herunder hvilke arresthuse der påtænkes nedlagt, specielt om arresten i Bogense skal nedlægges, og oplyse, hvor meget besparelsen af disse nedlæggelser andrager, samt endvidere oplyse, hvorvidt nedlæggelsen af arresthuse i almindelighed vil hæmme den igangværende resocialisering.“

(Spm. nr. 256).